

نقش بایه در تحولات سیاسی ایران
با تاکید بر عصر مشروطه

www.ketab.ir

نویسنده:

سجاد ساغری

سرشناسه: ساغری، سجاد، ۱۳۶۲ -
 عنوان و نام پدیدآور: نقش بایه در تحولات سیاسی ایران با تاکید بر عصر مشروطه/نویسنده سجاد ساغری.
 مشخصات نشر: قم: میراث ماندگار، ۱۴۰۳.
 مشخصات ظاهری: ۱۹۴ص.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۴-۱۶۱-۲
 وضعیت فهرست نویسی: فیپا
 یادداشت: کتابنامه: ص. [۱۷۵]-۱۸۱؛ همچنین به صورت زیرنویس.
 موضوع: بایه -- ایران -- تاریخ: Babists -- Iran -- History
 بهائیکری -- ایران -- تاریخ: Bahai Faith -- Iran -- History
 موضوع: ایران -- تاریخ -- انقلاب مشروطه، ۱۳۲۴ - ۱۳۲۷ ق.
 ۱۹۰۹-۱۹۰۶ Iran -- History -- Constitutional Revolution,
 رده بندی کنگره: DSR۱۴۰۷
 رده بندی دیویی: ۰۷۵/۹۵۵
 شماره کتابشناسی ملی: ۹۸۸۷۱۸۷

انتشارات میراث ماندگار

نام کتاب: نقش بایه در تحولات سیاسی ایران با تاکید بر عصر مشروطه

نویسنده: دکتر سجاد ساغری

ناشر: میراث ماندگار

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۳

تیراژ: ۳۰۰ نسخه

چاپخانه: مبین

قیمت: ۲۰۰,۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۴-۱۶۱-۲

مرکز پخش:

قم، خیابان معلم، ساختمان ناشران، طبقه ۳، واحد ۳۱۸

تلفن: ۰۲۵۳۷۸۴۲۳۳۹۸

فهرست مطالب

فصل اول: رویکرد و نقش آفرینی علی محمد باب	۱۳
مقدمه	۱۴
نفوذ و نقش نسبی عالمان دینی و روحانیت شیعه در سیاست ایران عصر قاجار	۱۵
اوضاع سیاسی ایران در قاجار	۱۹
توسعه نیافتگی اقتصادی و صنعتی ایران در عصر قاجار	۲۰
وضعیت فرهنگی و اجتماعی عصر قاجار	۲۳
مخالفت علمای حوزه علمیه با تفکرات شیخ احمد احسائی	۲۶
سید کاظم رشتی واسطه انتقال مبانی تفکری و اعتقادی شیخیه به بابیت	۲۷
بررسی نظریه شیخیه و تاثیرات آن بر بابیه	۳۱
ریشه انحراف بابیه تحت عنوان جریانی دینی	۳۵
توبه های علی محمد باب شیرازی و مبهم کردن چهره وی نزد مردم	۳۹
جمع بندی و نتیجه گیری	۴۶
فصل دوم: رویکرد و نقش آفرینی بابی ها در تحولات سیاسی ایران	۴۸
مقدمه	۴۹
اهداف داخلی و خارجی بابی ها در سیاست	۵۰
اهداف داخلی	۵۰
اهداف خارجی	۵۷
دلیل آشوب های سیاسی بابی ها	۵۹
جانشین علی محمد باب و آغاز نهان زیستی بابی ها	۶۶

۷۵	ادامه فعالیت‌ها توسط میرزا هادی دولت‌آبادی و پنج کار مهم میرزا یحیی دولت‌آبادی
۹۷	نقش میرزا یحیی دولت‌آبادی در کشتن ناصرالدین شاه قاجار و تلاش‌های فرهنگی او
۱۰۲	هدف بابی‌ها از دین و تشیع
۱۰۶	تکاپوهای فکری بابی‌ها بعد از یحیی دولت‌آبادی
۱۰۹	نتیجه‌گیری

فصل سوم: رویکرد مشروطه در سیاست ایران

۱۱۱	مقدمه
۱۱۲	زمینه‌ها و عوامل شکل‌گیری مشروطیت
۱۱۲	رویش و خیزش مشروطیت
۱۱۶	صدور فرمان مشروطه و فرجام خویش
۱۲۰	نقش گروه‌های غرب‌گرا و روشنفکر در انقلاب مشروطه
۱۲۵	پیامدهای مشروطه غربی
۱۲۹	عوامل انحراف مشروطه
۱۳۵	نقش برخی روشنفکران در انحراف مشروطه
۱۳۷	مشروطه و مشروعیت اعتراض
۱۴۰	نتیجه‌گیری
۱۴۴	

فصل چهارم: اندیشه‌ها و رویکردهای بابی‌ها در انقلاب مشروطه

۱۴۶	مقدمه
۱۴۷	نقش فعالان ازلی در مشروطیت
۱۴۸	دلیل ورود بابی‌ها به جنبش مشروطیت
۱۵۰	انجمن باغ میرزا سلیمان خان میکده
۱۵۴	تاسیس عدالت‌خانه و فراموش‌خانه گام مهم ازلی‌ها در مشروطه
۱۵۶	نقش مهم سید اسدالله خرقانی در مشروطیت
۱۶۰	

۱۶۳.....	محمد مهدی شریف کاشانی و سنگ بنای مشروطیت
۱۶۷.....	نقش شیخ مهدی شیخ الممالک قمی در مشروطه
۱۷۰.....	نقش شیخ هادی نجم‌آبادی و شریعت سنگلجی در مشروطه
۱۷۲.....	نقش برخی از بابی‌های تاثیرگذار در مشروطه از نگاه فرهوشی
۱۷۵.....	اندیشه اصلاح دینی بابیان از نگاه عین السلطنه
۱۷۸.....	عکس العمل شیخ فضل‌الله نوری نسبت به اصلاح دین برخی مشروطه‌خواهان و دشمنی بابی‌ها با وی
۱۸۳.....	نتیجه‌گیری
۱۸۵.....	جمع بندی پایانی
۱۸۸.....	فهرست منابع

پیشگفتار

از زمان شکل‌گیری حکومت قاجار و ضعف آنها در پیشرفت و خودکفایی، زمینه رشد و توسعه برخی فرقه‌های انحرافی در بین مردم به وجود آمد که مهم‌ترین آن فرقه بابیه می‌باشد. بابیه که توسط سید علیمحمد شیرازی به وجود آمد از نارضایتی مردم استفاده نمود و با سوءاستفاده از تعصبات دینی مردم ایران، به آن‌ها پایان انتظار و نزدیکی ظهور حضرت مهدی علیه السلام را نوید می‌داد، علی محمد باب که متأثر از شیخ احمد احسائی و سید کاظم رشتی بود، این مژده را به مردم داد که او همان امام غایب و مهدی موعود می‌باشد. در ادامه رفتار نادرست دولت قاجار در مواجهه با ادعای باب و دورنگه داشتن وی از انظار عمومی، به جای بازدارندگی بیشتر باعث رونق کار علی محمد باب شد و فرستادگان باب مردم را به آیین باب جذب می‌کردند و همین مسئله باعث شورش‌هایی در نواحی مختلف ایران شد. از طرفی نهضت مشروطه که با آرمان پایان دادن به استبداد شکل گرفت متأثر از جریان‌های انحرافی همچون بابیت شد و از مسیر خود خارج شد. بابیه با انحراف شیخیه تاسیس شد و علاقه آنها برای ورود در مسائل سیاست داخلی و خارجی توصیف ناپذیر بود و اوج دخالت آنها را میتوان مشروطه دانست، تا در تاریخ نام خود را بعنوان یکی از منحرفین مشروطه ثبت کنند، مشروطه ای که رویکرد دینی داشت ولی با انحراف منحرفین از مسیر اصلی خود خارج شد. با توجه به اهمیت موضوع در کتاب پیش‌رو، به این سوال پاسخ داده شد که نقش فرقه بابیه در تحولات سیاسی ایران، بالاخص در انقلاب مشروطه چه بوده است؟